

मेधा सूक्तम् (तैत्तिरीय आरण्यक १०, ४१—४४)

Mēdhā Sūktam (taittirīya āraṇyaka 10, 41 – 44)

Mēdhā Sūktam e il suo significato parola per parola

Il *R̥gvidhāna* [4–96 & 97] consiglia di allattare o nutrire il neonato mentre si cantano i *mēdhā* & *śhraddhā sūktam*, in modo che il bambino possa acquisire le qualità che *śhraddhā* e *mēdhā dēvī* conferiscono al bambino che cresce. [Queste qualità sono una solida fiducia in se stessi e una mente acuta, analitica e incisiva, accompagnata da una memoria quasi fotografica].

मेधा देवी जुषमाणा न , आगाद्विश्वाची भद्रा सुमनस्य माना ।

त्वया जुष्टा नुदमाना दुरुक्तान् बृहद्वदेम विदथे सुवीराः ॥

। मेधा । देवी । जुषमाणा । नः । आगात् । विश्वाची । भद्रा । सु-मनस्य-माना ॥

। त्वया । जुष्टा । नुदमाना । दुः-उक्तान् । बृहत् । वदेम । विदथे । सु-वीराः ॥

mēdhādēvī juṣhamāṇā na , āgād'viśhvāchī bhadrā su-manasya mānā ।

tvayā juṣh'tā nudamānā duruk'tān' bṛhad'vadēma vidathē su-vīrāḥa ॥

। mēdhā । dēvī । juṣhamāṇā । naḥa । āgāt । viśhvāchī । bhadrā । su-manasya-mānā ॥

। tvayā । juṣh'tā । nudamānā । duḥu-uktān' । bṛhat । vadēma । vidathē । su-vīrāḥa ॥

मेधा **mēdhā** = *mē dhārayati iti mēdhā*. Il potere che sostiene la mia memoria è *mēdhā*

॥ देवी **dēvī** = divinità (dalla radice 'div' – lett. quelli che 'brillano') ॥ जुषमाणा **juṣhamāṇā** = soddisfatta

(di noi) ॥ नः **naḥa** = (di) noi ॥ आगात् **āgāt** = venendo ॥ विश्वाची **viśhvāchī** = onnipresente

॥ भद्रा **bhadrā** = benefica ॥ सु-मनस्य-माना **su-manasya-mānā** = disponibile, con un atteggiamento positivo

त्वया **tvayā** = (grazie) alla tua ॥ जुष्टा **juṣh'tā** = (essendo) soddisfatta ॥ नुदमाना **nudamānā** = dalla radice

'nud' – farfugliare, dire sciocchezze, fare rumore; anche 'allontanare' ॥ दुः-उक्तान् **duḥu-uktān'** = oratori dalle parole indesiderate ॥ बृहत् **bṛhat** = notevole ॥ वदेम **vadēma** = (tutti) parlano

॥ विदथे **vidathē** = conoscendo (*mēdhā*) ॥ सु-वीराः **su-vīrāḥa** = *su* è la contrazione di *suṣhthu* = superbo, eccellente; *vīrāḥa* = eroico, coraggioso; i due insieme significano 'i grandi eroi'

O Mēdhā dēvī, ti avvicini a noi felicemente, con la tua onnipresente compassione e il tuo atteggiamento positivo. (Così) Ella ci accorda queste stesse qualità. La tua grazia dona la conoscenza. Anche coloro che fanno rumori indesiderati diventano saggi e notevoli oratori.

त्वया जुष्टं, ऋषिर्भवति देवि त्वया ब्रम्हाऽऽगत श्रीरुत त्वया ।

त्वया जुष्टश्चित्रं विन्दते वसु सा नो जुषस्व द्रविणो न मेधे ॥

। त्वया । जुष्ट । ऋषिः । भवति । देवि । त्वया । ब्रम्हा । आ । गत । श्रीः । उत । त्वया ॥

। त्वया । जुष्टः । चित्रम् । विन्दते । वसु । सा । नः । जुषस्व । द्रविणे । नः । मेधे ॥

tvayā juṣṭa , ṛṣhirbhavati dēvit' tvayāb' bram'hā (ā)gataśh'rīrutat' tvayāā |

tvayā juṣṭaśh'chit'ram' vin'datē vasu sānō juṣhas'vad' draviṇō na mēdhē ॥

। tvayā । juṣṭa । ṛṣhiḥi । bhavati । dēvi । tvayā । bramha । ā । gata । śhrīḥi । uta । tvayā ॥

। tvayā । juṣṭaṣha । chitram । vindatē । vasu । sā । naḥa । juṣhasva । draviṇē । naḥa । mēdhē ॥

त्वया tvayā = (grazie) alla tua ॥ जुष्ट juṣṭa = soddisfazione ॥ ऋषिः ṛṣhiḥi = saggio o 'veggente' di mantra vedici ॥ भवति bhavati = diventa ॥ देवि dēvi = divinità ॥ त्वया tvayā = (attraverso) la tua (soddisfazione) ॥ ब्रम्हा bramha = bramhajñānī = colui che conosce bramhan ॥ आ-गत ā-gata = diventa ॥ श्रीः śhrīḥi = prosperità e abbondanza ॥ उत uta = anche ॥ त्वया tvayā = (grazie) alla tua (soddisfazione)

त्वया tvayā = (attraverso) la tua ॥ जुष्टः juṣṭaṣha = essere soddisfatta ॥ चित्रम् chitram = il 'quadro', allusione all'infinita varietà della Creazione ॥ विन्दते vindatē = acquisisce (la conoscenza)

॥ वसु vasu = ricchezza ॥ सा sā = lei ॥ नः naḥa = noi ॥ जुषस्व juṣhasva = essendo soddisfatta

॥ द्रविणे draviṇē = attraverso la ricchezza [il traduttore, nel libro (R.K. Math), ha scritto draviṇē al posto di draviṇaḥa, per una lettura più appropriata] ॥ नः naḥa = noi ॥ मेधे mēdhē = O Mēdhā

Grazie a te, diventiamo ṛṣhi. Grazie a te, diventiamo bramhajñānī. La tua grazia porta anche prosperità e abbondanza. Grazie a te, impariamo a conoscere la grande diversità della Creazione, ottenendo così diversi tipi di ricchezza, O Mēdhā!

मेधाम् म , इन्द्रो ददातु मेधां देवी सरस्वती ।

मेधाम् मे , अश्विनावुभावाधत्तां पुष्करस्रजा ॥

। मेधाम् । मे । इन्द्रः । ददातु । मेधाम् । देवी । सरस्वती ॥

। मेधाम् । मे । अश्विनौ । उभौ । आ । धत्ताम् । पुष्करस्रजौ ॥

mēdhām' ma , in'drō dadātu mēdhān' dēvī saras'vatī |

mēdhām' mē , aśh'vināvubhāvādhāt'tām' puṣh'karas'rajā ॥

। mēdhām । mē । indraḥa । dadātu । mēdhām । dēvī । sarasvatī ॥

। mēdhām । mē । aśhvinau । ubhau । ā । dhattām । puṣhkarasrajau ॥

मेधाम् mēdhām = O mēdhā ॥ मे mē = a me ॥ इन्द्रः indraḥa = il dio Indraḥa, che controlla gli organi dei sensi ॥ ददातु dadātu = dà ॥ मेधाम् mēdhām = O mēdhā ॥ देवी dēvī = divinità

॥ सरस्वती sarasvatī = sā rasēna sarati iva, cioè che scorre (fluidamente) come il liquido = divinità della parola; chiamata anche vāk śhakti

मेधाम् mēdhām = O mēdhā ॥ मे mē = a me ॥ अश्विनौ aśhvinau = i (due) aśhvins, le divinità-medico celesti ॥ उभौ ubhau = i due ॥ आ-धत्ताम् ā-dhattām = fissare e mantenere

॥ पुष्करस्रजौ puṣhkarasrajau = ornati di ghirlande di fiori di loto

O Indraḥa, concedimi mēdhā! O Sarasvatī, concedimi mēdhā! O aśhvins ornati di ghirlande di fiori di loto, fissate e mantenete questa mēdhā śhakti in me!

अप्सरासु च या मेधा गन्धर्वेषु च यन्मनः ।

दैवी॑ मेधा सरस्वती सा मां॑ मेधा सुरभिर्जुषताऽस्वाहा॑ ॥

। अप्सरासु । च । या । मेधा । गन्धर्वेषु । च । यत् । मनः ॥

। दैवीम् । मेधा । सरस्वती । सा । माम् । मेधा । सुरभिः । जुषताम् । स्वाहा ॥

ap'sarā^{su} cha yā mēdhā gan'dhar'veṣhu cha yan'manaḥa ।

daivī^m mēdhā saras'vatī sā mā^m mēdhā surabhir' juṣhatāges' svāhā^ā ॥

। apsarāsu । cha । yā । mēdhā । gandharvēṣhu । cha । yat । manaḥa ॥

। daivīm । mēdhā । sarasvatī । sā । mām । mēdhā । surabhiḥi । juṣhatām । svāhā ॥

अप्सरासु **apsarāsu** = nelle *apsarās* (le *apsarās* sono le danzatrici celesti, estremamente affascinanti, che sono state inviate sulla Terra dal re *Indraḥa* per sottoporre a tentazione i grandi *tapasvī* (asceti) in procinto di acquisire qualche potere divino.) ॥ च **cha** = e ॥ या **yā** = qualunque sia

॥ मेधा **mēdhā** = *mēdhā* ॥ गन्धर्वेषु **gandharvēṣhu** = nei *gandharvas* (i menestrelli divini)

॥ च **cha** = e ॥ यत् **yat** = secondo, in conformità con ॥ मनः **manaḥa** = mentale

दैवीम् **daivīm** = O *dēvī*! ॥ मेधा **mēdhā** = *mēdhā* ॥ सरस्वती **sarasvatī** = vedi la strofa precedente

॥ सा **sā** = lei ॥ माम् **mām** = a me ॥ मेधा **mēdhā** = *mēdhā* ॥ सुरभिः **surabhiḥi** = fragranza

॥ जुषताम् **juṣhatām** = *juhōmi* = offrire al fuoco dello *yajña* (interno o esterno)

॥ स्वाहा **svāhā** = parola che accompagna l'atto di offrire al fuoco dello *yajña*

La memoria degli apsarā, i processi di pensiero dei gandharva, sii felice di accordarmeli, O Sarasvatī – come pure questa fragranza mentale! Svāhā!!

आ मां॑ मेधा सुरभिर्विश्वरूपा हिरण्यवर्णा जगती जगम्या ।

ऊर्जस्वती पयसा पिन्वमाना सा मां॑ मेधा सुप्रतीका जुषन्ताम् ॥

। आ । माम् । मेधा । सुरभिः । विश्व-रूपा । हिरण्य-वर्णा । जगती । जगम्या ॥

। ऊर्जस्वती । पयसा । पिन्वमाना । सा । माम् । मेधा । सु-प्रतीका । जुषन्ताम् ॥

ā mā^m mēdhā surabhir' viśh'varūpā hiraṇ'yavar'ṇā jagatī jagam'yā ।

ūr'jas'vatī payasā pin'vamānā sā mā^m mēdhā sup'ratikā juṣhan'tām ॥

। ā । mām । mēdhā । surabhiḥi । viśhva-rūpā । hiraṇya-varṇā । jagatī । jagamyā ॥

। ūrjasvatī । payasā । pinvamānā । sā । mām । mēdhā । su-pratikā । juṣhantām ॥

आ **ā** = venire ॥ माम् **mām** = a me ॥ मेधा **mēdhā** = *mēdhā* ॥ सुरभिः **surabhiḥi** = fragranza

॥ विश्व-रूपा **viśhva-rūpā** = in tutte le forme ॥ हिरण्य-वर्णा **hiraṇya-varṇā** = dalla carnagione dorata

॥ जगती **jagatī** = onnipresente ॥ जगम्या **jagamyā** = estremamente preziosa

ऊर्जस्वती **ūrjasvatī** = colma di energia che ispira ॥ पयसा **payasā** = grazie al latte

॥ पिन्वमाना **pinvamānā** = energizzante (nutriente) ॥ सा **sā** = lei ॥ माम् **mām** = a me

॥ मेधा **mēdhā** = *mēdhā* ॥ सु-प्रतीका **su-pratikā** = *susṭhu pratikā* = caratteristiche estremamente favorevoli

॥ जुषन्ताम् **juṣhantām** = felice di accordarmi

Viene con la sua grazia, portando tutto questo: la sua fragranza, la sua onnipresenza, la sua radiosità, il suo carattere estremamente prezioso, la sua energia che ispira. Grazie al latte, ella mi dona queste qualità che nutrono e ispirano; così facendo, mi conferisce queste stesse caratteristiche favorevoli.

मयि मेधां मयि प्रजां मय्यग्निस्तेजो दधातु
मयि मेधां मयि प्रजां मयीन्द्र , इन्द्रियन्दधातु
मयि मेधां मयि प्रजां मयि सूर्यो भ्राजो दधातु ॥

। मयि । मेधाम् । मयि । प्रजाम् । मयि । अग्निः । तेजः । दधातु ।
। मयि । मेधाम् । मयि । प्रजाम् । मयि । इन्द्रः । इन्द्रियम् । दधातु ।
। मयि । मेधाम् । मयि । प्रजाम् । मयि । सूर्यः । भ्राजः । दधातु ॥

mayi mēdhām' mayip' prajāṃ' may'yag'nis'tējō dadhātu
mayi mēdhām' mayip' prajāṃ' mayin'dra , in'driyan' dadhātu
mayi mēdhām' mayip' prajāṃ' mayi sūr'yōb' bhrājō dadhātu ॥

। mayi । mēdhām । mayi । prajāṃ । mayi । agniḥi । tējaḥa । dadhātu ।
। mayi । mēdhām । mayi । prajāṃ । mayi । indraḥa । indriyam । dadhātu ।
। mayi । mēdhām । mayi । prajāṃ । mayi । sūryaḥa । bhrājaḥa । dadhātu ॥

मयि mayi = a me ॥ मेधाम् mēdhām = mēdhā ॥ मयि mayi = a me ॥ प्रजाम् prajāṃ = progenie
॥ मयि mayi = a me ॥ अग्निः agniḥi = dio del fuoco ॥ तेजः tējaḥa = ardente brillantezza
॥ दधातु dadhātu = dà

॥ mayi ॥ mēdhām ॥ mayi ॥ prajāṃ ॥ mayi [cfr. qui sotto] ॥ इन्द्रः indraḥa = re degli dèi, colui che
controlla e regola gli organi di senso ॥ इन्द्रियम् indriyam = organi di senso ॥ दधातु dadhātu = dà

॥ mayi ॥ mēdhām ॥ mayi ॥ prajāṃ ॥ mayi [cfr. qui sotto] ॥ सूर्यः sūryaḥa = divinità solare
॥ भ्राजः bhrājaḥa = luce ॥ दधातु dadhātu = dà

**O mia mēdhā! Concedi questo a me e alla mia progenie:
Da agniḥi – la sua ardente brillantezza;
Da indraḥa – organi di senso e di azione perfettamente funzionanti;
Dal sole – la sua capacità di illuminare tutto.**

Il pada pāṭha dell'ultima riga viene proposto, in quanto questa parte viene recitata nel Taittirīya samhitā. I cantori esperti possono recitare i pada, krama, jaṭā et ghana pāṭhas di questa particolare riga.

Pada pāṭha pour mayi mēdhām mayi prajāṃ (TS 3, 3, 1 – 7 to 9)

। मयि । मेधाम् । मयि । प्रजामितिप्र-जाम् । मयि । अग्निः । तेजः । दधातु ।
। मयि । मेधाम् । मयि । प्रजामितिप्र-जाम् । मयि । इन्द्रः । इन्द्रियम् । दधातु ।
। मयि । मेधाम् । मयि । प्रजामितिप्र-जाम् । मयि । सूर्यः । भ्राजः । दधातु ॥

। mayi । mēdhām । mayi । prajāmi'tip'ra-jām । mayi । ag'niḥi । tējaḥa । dadhātu ।
। mayi । mēdhām । mayi । prajāmi'tip'ra-jām । mayi । in'draḥa । in'driyam । dadhātu ।
। mayi । mēdhām । mayi । prajāmi'tip'ra-jām । mayi । sūr'yaḥa । bhrājaḥa । dadhātu ॥

Nota: Alcuni cantori iniziano con il mantra del taittirīya upaniṣhad “yaśchhandasāmṛṣhabhō viśhvarūpaḥa...” come śhānti pāṭha e terminano con la hamsa gāyatrī alla fine del mēdhā sūktam. Questi non sono presenti prima e dopo il mēdhā sūktam nella versione originale dell'āraṇyaka.

(È per noi fondamentale l'accuratezza e la precisione di ogni nostro documento.

Eventuali suggerimenti, correzioni o commenti saranno trattati con gratitudine, tempestività e rispetto.

Vogliate inviarli a Maunish Vyas: maunish punto vyas chiocciola gmail punto com)